

Daniel Boysens ”Læn din sorg mod min” er gnistrende lyrik om et forældreskabs erfaring med tab, forventning og nyfødt

Daniel Boysen fotograferet af Maria Ovesen.

Emil Bakkendrup12.03.2023

POESI // ANMELDELSE – Daniel Boysens stilfærdige og samtidig yderst prægnante digtsamling *Læn din sorg mod min* giver sprog for alle de følelser og erfaringer, der opstår, når forældreskabet kun med meget besvær lykkes, skriver Emil Bakkendrup.

DIGTSAMLING: Læn din sorg mod min

Forfatter: Daniel Boysen

Forlaget Silkefyret, 2023

I de senere år er der kommet et hav af værker om det besværlige forældreskab. Skulle jeg nævne dem alle, ville der ikke være plads til andet i denne omtale. Digtsamlingen *Læn din sorg mod min* hører også til det rum, men i modsætning til mange af de andre værker, der handler om enten at få et barn eller lykkes med et nyfødt barn, så viser Boysens digtsamling de mange blandede og følsomme erfaringer om igen at forsøge at lykkes med en graviditet efter to graviditetstab.

Synsvinklen er hovedsageligt jeg-et, der oplever sig som mand, f.eks. i digtet her: ”sorgen har ikke / et mandligt ansigt // jeg håber / jeg håber ikke // at jeg glemmer // her er mit / ansigt // sådan ser / det ud”.

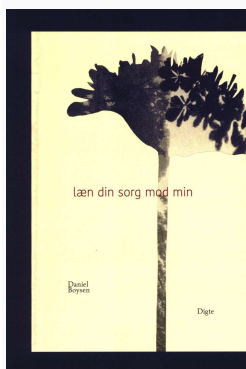
Digtsamlingen lukker sig ikke dog ikke kun om mandens erfaring. I størstedelen af digtene skildres en almengyldig og kønsløs erfaring, og fortælleren skifter også indimellem til et vi og to forskellige du'er, så værket både viser en fælles erfaring og en delt erfaring mellem parret.

Det giver en stærk oplevelse af forældreskabet som en undtagelsestilstand, kendetegnet ved dens omskiftelige karakter, hvor der ikke er stabile holdepunkter

Så hvilket sprog er det, digtsamlingen tilbyder? Sproget er stilfærdigt, ofte behersket, og samtidig koncist: "hvert år / i november / mister vi et barn / narkosen / kommer / som et lys / operationen / arrener / vi kommer os / og i marts / mister vi / igen".

Men i nogle digte skejer sproget også ud: "jeg forlod / min mor // det føles stadig / som et sort hul // jeg tænker altid / på hende / i starten af november", hvor billedet af det sorte hul aktiverer mig som læser. I begge digte bliver syntaxen ofte brudt med markante linjeskift. Sproget viser altså en tilstand af den ro og uro, som parret har.

Det bliver også afspejlet i samlingens layout: Teksten er hovedsageligt holdt i sort på sandfarvet lysebrunt. Indimellem bliver det afbrudt af marineblå og bordeauxsider med sort tekstfarve og lysebrune sider med tekstfarven blå. Oveni bliver det punkteret af billeder med slidte dokumentsider med figurative billeder på.

Læn din sorg mod min er Daniel Boysens ottende udgivelse.

Effekten er på en gang rodet og ordnet. Skøn og grimt (i ordets bedste forstand). Digtsamlingen bevæger sig altså mellem øjeblikke af lykke, der i næste øjeblik bliver til sorg – og ofte begge erfaringer i samme digt: "jeg skal være far / jeg skal ikke være far // jeg skal ikke være far / jeg skal være far", der kaster associationer til den gamle kærlighedsleg "elsker, elsker ikke", når man hiver kronblade af en blomst. Vi forstår den stærke ambivalens og usikkerhed, der er forbundet med hans mulige fremtidige faderskab.

Det giver en stærk oplevelse af forældreskabet som en undtagelsestilstand, kendetegnet ved dens omskiftelige karakter, hvor der ikke er stabile holdepunkter, men altid noget nyt at forholde sig til.

Det giver en fascinerende flydende fornemmelse, hvor sorgen, som ofte plejer at være altdominerende, deler plads med øjeblikke af lykke som i dette digt: "En scanning / en blodprøve / endnu en / scanning / organerne / virker / du vokser / som du skal" (23). Her udtrykkes altså spændingen over det kommende barn, som samtidig kaster skygger tilbage til de to usynlige børn, og hvordan det i øjeblikket efter bliver afløst af en subtil og dyb lykkefølelse over, at barnet vokser, som det skal.

Det besværlige, men alligevel stabile sammenhold

Der er ikke noget at sige til, at denne undtagelsestilstand også påvirker forældreparret, hvis forhold skurrer igennem digtsamlingen – og særligt på grund af deres to forskellige erfaringsrum: "Hendes morgenkvalme / varer hele dagen // hun siger / *du lugter af løg*". Pointen er den følelse af udelukkelse, som jeg-et får.

Men kort tid efter genfinder de tætheden igen: "Det er det vil jeg huske ///// der må ikke være / noget mellem os / læn din sorg / mod min / jeg vil løfte / den op / og sprede den / ud i morgenen" (27). Der er noget subtilt genfortolkning af maskulinitet over dette digt, der markerer en nærmest heroisk handling, hvor han bruger sit overskud til at transformere hendes sorg og sprede den ud som frø.

Og går jeg et lag dybere i fortolkningen, får jeg associationer til grundmyter, hvor manden som Gud kaster sin sæd ud over markerne og får alting til at gro – en tanke, hvori der ligger et herligt og tåbeligt storhedsvanvid. I dette digt bliver denne betydning forvandlet til en omsorgsfuld gestus, der gør kvinden langt mere aktiv, "læn din sorg mod min", og manden langt mere feminin og afbalanceret.

Denne digtsamling er med til at normalisere et komplekst mandigt følelsesliv

Der er altså også et skrøbeligt sammenhold mellem dem under deres graviditet, dog er de på intet tidspunkt ved at gå fra hinanden, hvilket et billede af to sammenknyttede hænder ovenpå en række lægedokumenter smukt understøtter.

I digtsamlingens anden halvdel ændrer denne undtagelsestilstand sig. Den er blot kaldet "efter" og markerer derved tiden efter den vellykkede fødsel af deres barn. Synsvinklen ændrer sig med et dominerende vi, der markerer en større

tæthed mellem dem, og et “du” henvendt til barnet. Denne konstellation bliver altså en måde at finde stabilitet i den stadig ustabile situation.

Det gælder især for det maskuline jeg: ”Jeg vågner op / ved siden af min krop / bruger lidt tid / på at finde tilbage / du triller rundt / i sengen / kravler hen over / hende / mod de kunstige lys / du rejser dig på knæ / kaster lyset / udover sengegærdet / så det går itu” (112). Læg mærke til slutningen, hvor lyset går itu, hvilket skaber en grundlæggende ambivalens mellem det rolige og urolige for jeg-et.

Men selvom en større stabilitet findes, dukker sorgens ansigter alligevel op i form af de to usynlige søskende: ”gennem ruderne / ser jeg dine usynlige søskende / tjatte til hinanden” (105), og manden må slås med sin maskulinitet og de forventninger, der er til ham: ”klokken er fem / det lilla slør / slynger sig om bygninger / en kran rejser sig / jeg har lyst til / at sige mit job / op.”

Senere bliver det for voldsomt, og han siger op: ”jeg siger / det op / jeg vil leve / det her liv / med jer”. Manden vælger på den måde omsorgs- og sorgarbejdet sammen med sin familie, fremfor det arbejdsmarked, der endnu ikke har forstået, at mænd også sørger.

I sin digtsamling fremskriver Boysen et omsorgsfuldt og skrøbeligt sprog med øjeblikke af sorg, kontroltab og heroiske hverdagshandlinger, der alle glider ind over hinanden og ofte eksisterer på samme tid. Bogen tilbyder rig mulighed for andre forældrepar at spejle deres erfaringer i. Og især for manden er det også et bidrag til den forhandling af maskuliniteten, der sker lige nu, hvor denne digtsamling er med til at normalisere et komplekst mandigt følelsesliv.

Og så må jeg absolut rose Boysens samarbejde med opslagsdesigner og forlægger. Værket er gennemarbejdet og lækkert at være i. Stor cadeau til dem alle tre.

[Læs mere i POV om forældreskab her.](#)

abortforældreskabgraviditetmaskulinitet

Emil Bakkendrup

Emil Bakkendrup, født 1990. Han er uddannet BSc i Arkitektur fra AAU, men har efterfølgende læst Dansk på SDU, som han snart gør færdig. Hans interesse er bredt indenfor arkitektur og litteratur (og gerne sammen), men særligt den